

Priapos - gréc. Πρίαπος/Priapos; grécky boh, syn *Dionýza* a *Afrodity*; kult pôvodne maloázijského boha bol prijatý Grékmi a neskôršie i Rimanmi; narodil sa v meste Lampcsace, ktoré sám založil; bol bohom plodnosti v rastlinnom i animálnom svete a mal moc nad všetkou *telesnou láskou*; bol *patrónom vinohradníkov, včelárov, záhrad*, dobytká (predovšetkým *kôz* a *oviec*); v záhradách a poliach boli umiestňované jeho sochy, aby odplašovali vtákov; podľa niektorých vedcov sú sadrové *trpasľici* odvodeninou sôch Priapa; jeho kult sa objavuje pomerne neskoro; *Homér* ho ešte nepoznal, ale je spomínaný v dielach rímskeho básnika Catulla (†54 pr.Kr.); z obdobia helenizmu pochádza zbierka Priapea, ktorá patrí k poézii venujúcej sa lascívnym motívom; poézia venovaná Priapovi sa objavuje aj v 20.st. (Sándor Weörese: Priapos; Carol Emilia Gaddy: Eros; román Lisy Morpurgo Dordoni); Priapos výva zobrazovaný ako starší muž s úrodou v lone a obrom *penisom*; môže byť členom Bakchovej družiny (pozri *thiasos*); jeho obetným zvieraťom je *osol*, priradenou rastlinou mu bola rukola; rímskym náprotivkom Priapa je *Mutinus mutunus*, zobrazovaný s obrovitým penisom; občas bolo zobrazenie Priapa redukované na penis samotný; také drevené alebo kovové prevedenie slúžilo ako *amulet*, ktorý mal zaistiť plodnosť žene, rovnako ako poli; v severskej mytológii je Priapovi zrejme najbližšie boh *Frey* z rodu *Vanov*; v mytológii je príbeh Priapa je spojený s *Trojskou vojnou*; *Diova manželka Héra* sa hnevla na Afroditu, že jej bola daná prednosť v *Paridovom súde*, preto sa je pomstila tým, že prekliala plod lásky Afrodity a Dionýza; predpovedala, že sa im narodí ohavný a slabomyselný syn, ktorý nikdy nedosiahne sexuálneho uspokojenia; tak sa stalo a *olympskí bohovia* odmietli prijať takú kreatúru; Priapos bol zvrhnutý na zem a tu sa pridá k *Bakchovej* družine a žil v spoločnosti *ným*f a *satýrov*; bol tak ohavný, že žiadna z nich ho nechcela, a tak sa raz v noci priblížil k spiacej nymfe *Lotis*, ale vo chvíli keď sa jej chcel zmocniť, hlasno zahíkal *osol*; Priapos sa naľakal a v okamihu prišiel o erekciu; *Lotis* sa zobudila a dala sa na útek; Priapos ju prenasledoval, ale bohovia ju premenili na *lekno*, aby ju už nikdy nenašiel a neobťažoval; Priapos tak svoju túžbu neuspokojil, jeho penis sa túžbou stále zväčšoval; Priapovým obetným zvieraťom sa stal osol a priradenou *rastlinou* mu bola *rukola* v odkaze na jeho rastlinnú plodnosť; podľa Priapa bola neskôršie pomenovaná aj choroba - priapizmus; pozri *Ištar, Aštara, Fauna, Min*; *maloázijské božstvá, bohovia plodnosti; figovník, hus* (Biedermann); *grécka mytológia; penis* (Adkinson); *pompejské maliarstvo*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Priapo>

Boh Priapos (freska, dom Vettiovcov, Pompeje)

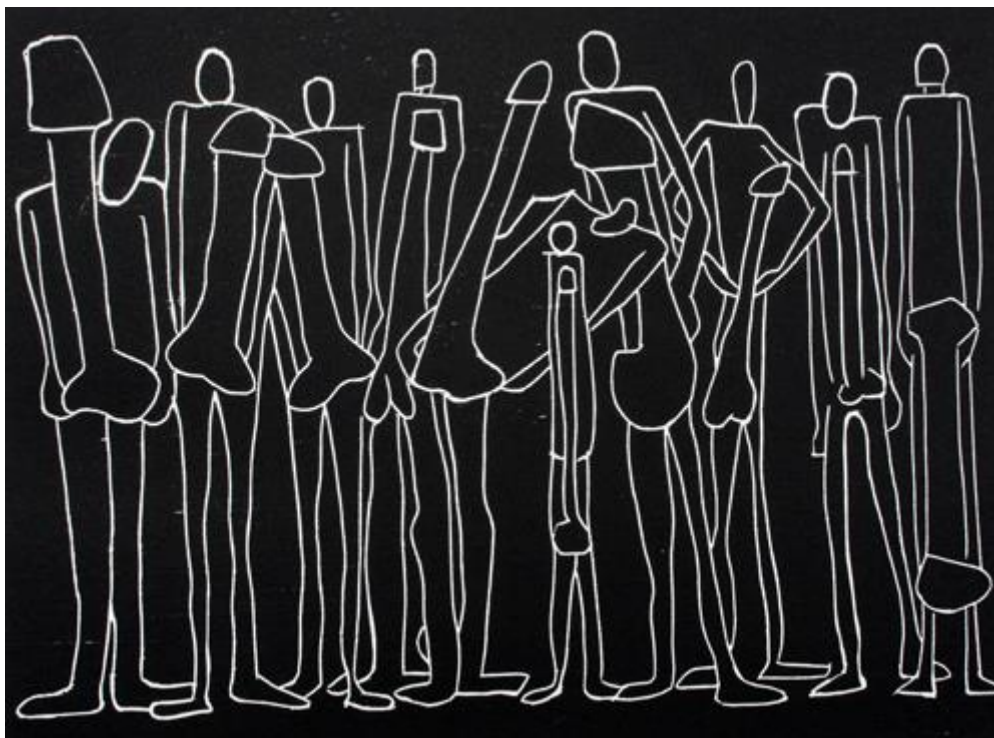
Boh Priapos (freska, Pompeje, 89-79pr.Kr.)

Boh Priapos s dvojitém falom s gestom anasyrma (freska z Lupanaru v Pompejach, 70-79).

B. Bartl: Priapizmus (2012)

B. Bartl: Priapizmus (2014)

Priapov falus - trojdielna kultová soška boha Priapa v podobe *falu*; 1.st.; známa aj ako Genii Cucullati

Priapov falus a figúra Priapa alebo Genii Cucullati (1.st.)

priateľ- pradenie

priateľstvo - v súvislosti s heslom *kruh*: v mongolskom umení *ornament* z prepletených kruhov a *štvorcov* symbolizuje priateľstvo, *silu* a *vytrvalosť* (porovnaj *olympijské kruhy*)

Biedermann: v čínskom umení priateľstvo symbolizované spoločným zobrazením *slivky*, *bambusu* a *borovice*

Rembrandt: Dávid a Jonatan (1642)

Príbehy rímske - *Gesta Romanorum*

príbehy z Máriinho života - *mariánsky cyklus*

Príbíjanie na kríž - pribíjanie Krista na kríž tvorí samostatný ikonografický typ *Ukrižovania* (evanjeliá ho pre svoju zvyčajnú stručnosť nespomínajú); býva zobrazovaný dvoma spôsobmi: Ježiš je buď pribíjaný na kríž na zemi, alebo vystupuje na kríž (pozri *suppedaneum*), keď bol vztýčený, a potom pribitý; prvý spôsob bol obvyklejší a západné umenie ho prebralo z *byzantských vzorov*; v byzantskej maliarskej príručke (pozri *concetto*) sa uvádza: „Na hore je vidieť zástup Židov a vojakov; uprostred leží na zemi kríž; na ňom spočíva Kristovo telo; traja vojaci ho pridržávajú povrazmi za ruky a nohy; ostatní vojaci prinášajú klince a zatĺkajú ich kladivom cez nohy a ruky“ (pozri *pašiové nástroje/arma Christi*); druhý spôsob zobrazenia, ktorý sa občas vyskytuje v ranej talianskej renesancii (pozri *trecento*); ukazuje Ježiša buď vystupujúceho po *rebríku*, alebo stojaceho v príslušnom postoji, zatiaľ čo kati, ktorí vystúpili po rebríkoch umiestnených na každej strane priečneho brvna, pribíjajú k nemu Kristove rozťahnuté ruky; pozri *biblia, Ježiš, Kristus; Vztyčovanie kríža/Povýšenie na kríž*

Anonym: Pribíjanie Krista na kríž, Vojaci pod krížom metajú kocky, Židia oznamujú správu Pilátovi (detail, iluminácia z Holkham biblie, 1320-1330)

A. Dürer: Kristus pribitý na kríž (23.grafický list Malých pašíí, 1509)

A. Altdorfer: Kristus na kríži (drevoryt, 1513)

H. Springinklee: Kristus pribitý na kríž (1524)

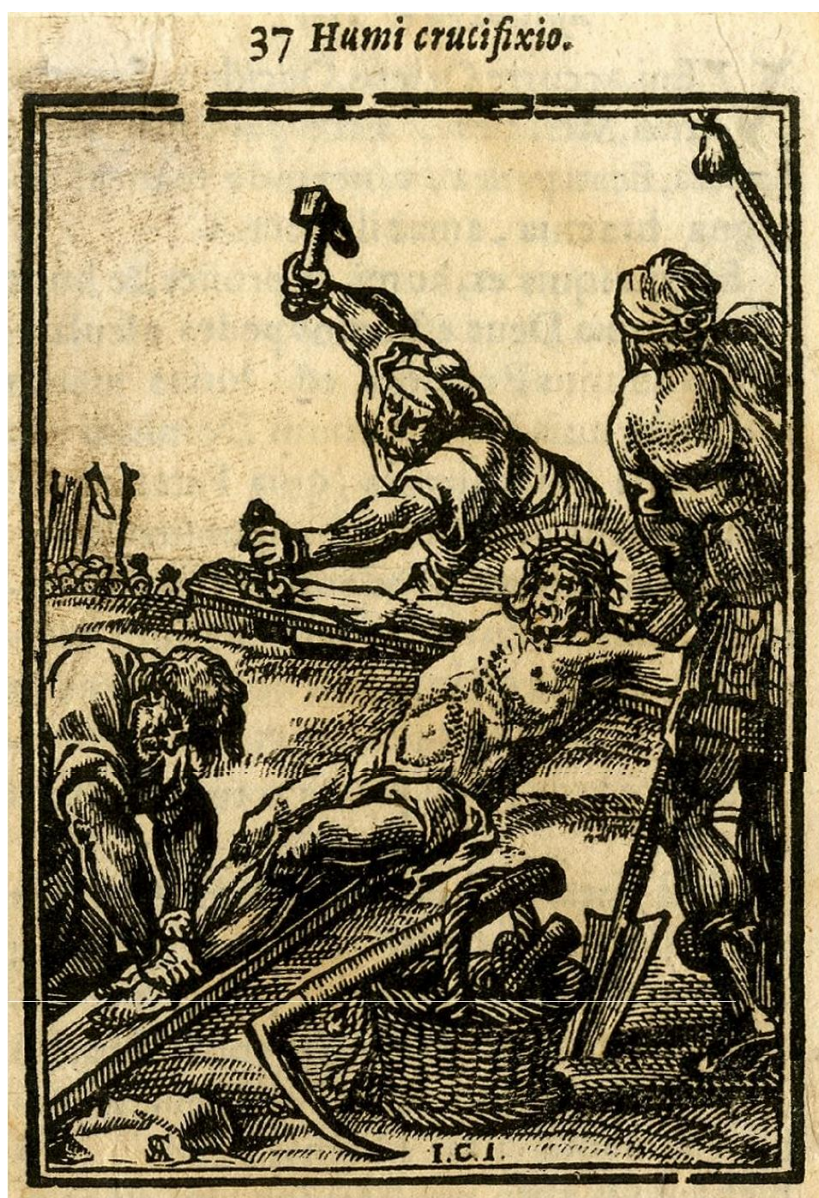
G. David: Kristus pribitý na kríž (1480)

H. Wierix podľa M. de Vos: Pribíjanie na kríž (16.-17.st.)

A. Dürer: Kristus pribitý na kríž (Polyptych Sedembolestnej Panny, 1500)

J. Ch. Jegher podľa A. Sallaerta: Pribíjanie na kríž (drevoryt, ilustrácia ku knihe Judocus Andries: „Perpetua Crux sive Passio Jesu Christi“ 1649)

P. Galle podľa J. Van der Straet (Stradanus): Pribíjanie na kríž (z cyklu Utrpenie, smrť a zmŕtvychvstanie nášho Pána Ježiša Krista, 16.-17.st.)

G. Doré: Kristus pribíjaný na kríž (drevoryt, 1866)

Pribiš Rudolf - (†1984); slovenský sochár a výtvarný pedagóg, významný predstaviteľ slovenského umenia 20.st. a *socialistického realizmu* v sochárstve; venoval sa medailérskej tvorbe, napríklad pre vysoké školy tvoril rektorské a dekanské insígnie; je najvýznamnejším predstaviteľom medailérskej tvorby na Slovensku; tvoril aj monumentálne a komorné sochy; pozri *medaila, reliéf, averz, reverz, slovenský socialistický realizmus*

R. Pribiš: Pamätník obetiam vojny (Námestie Andreja Hlinku, Žilina, 1955)

R. Pribiš: 700 rokov obce Čičmany (1972)

R. Pribiš: Pred bojom (pole z dverí pre Slavín v Bratislave, 1959)

R. Pribiš: Medaila k insígniám prorektora Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave
R. Pribiš: U lekára

R. Pribiš: Pedagogická fakulta Univerzity P.J.Šafárika-ustan. vl.nar.r.1959
R. Pribiš: Pečať mesta Bratislavy (1946)

R. Pribiš: Štúdia k náhrobnému Pomníku rodiny Červeňanských V.
R. Pribiš: Štúdia k náhrobnému Pomníku rodiny Červeňanských V.

R. Pribiš: Medaila mesta Bratislavy (avers)

príčina - pozri *kruh s bodkou*

priebežný reliéf - *reliéf priebežný*

priečelie - *fasáda* alebo tiež *fronta*; pohľadová strana architektonického diela; niektoré budovy s dvoma priečeliami (barokový *zámok* s priečelím obráteným do mesta a so záhradným priečelím); priečelia priečných lodí (pozri *transept*) gotických *katedrál* podriadené hlavnému - západnému priečeliu; dve priečelia majú aj obytné budovy, ktoré patria dvom uliciam; priečelie zvyčajne odráža vnútorné členenie budovy: viditeľné členenie na poschodia (*rimsy* apod.), počet *lodí*, v *baroku* klenuté priečelie spolu s elipsou vnútorného priestoru smerom von; pozri *luftmalerei*; *rizalit*; *kostol dvojchórový*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Pr%C5%AF%C4%8Del%C3%AD>

Západné priečelie katedrály v Ávile

Západné priečelie s westwerkmi (opátstvo v Corvey, Nemecko, 9.st.)

Západné priečelie s westwerkmi (kostol sv. Pantaleona, Kolín n. Rýnom, 9.st.)

priečelie slepé - priečelie dekoratívne predsadené pred *múr* proporčne neuspokojivej stavby > často stavbu bočne alebo výškou presahuje, preto sa mu hovorí *štít predsadený* alebo má formu *štítu slepého* (v prípade, že stenu nepresahuje)

priečelie s poschodovým členením - priečelie s prehnaným nahromadením rôznych dekoratívnych prvkov najmä *manierizmus*, meštiansky *barok*, *gründerská doba*

priečelný - príd. meno od *priečelie*; predný, čelný; porovnaj *frontálny*

priečna loď - *loď priečna*

priečna loď s pastofóriami - u ranokresťanského a byzantského typu *kostola*

priečna loď stupňovitá - *loď priečna stupňovitá*

priečna sála - *sála priečna*

priečny klenbový pas - *pas klenbový priečny*

priečka - *transversála*

priedomok/podstienok - terasa zo *zábradlím* a *schodiskom vonkajším* po celej šírke čela domu na uličnej strane; v Pobaltí, najmä v Gdaňsku nahradil *záhradu* mestského domu a chránil prízemie a vchod domu pred záplavami

priehradkový email - *email priehradkový*

priekopa - v *bastionovej* sústave pozri *kaponiera*

priekopa vodná - *vodná priekopa*

priekopa šijová - priekopa prehradzujúca *ostrožnu* pred čelom hradu

priemetňa - v *lineárnej perspektíve* rovina obrazu, ktorou prechádzajú lúče z bodu nášho pohľadu (oka) ku skutočnému predmetu

priemysel umelecký - *umelecký priemysel*

priemyselná grafika - *grafika priemyselná*

priemyselní návrhári -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Industrial_designers

priemyselný dizajn -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Industrial_design

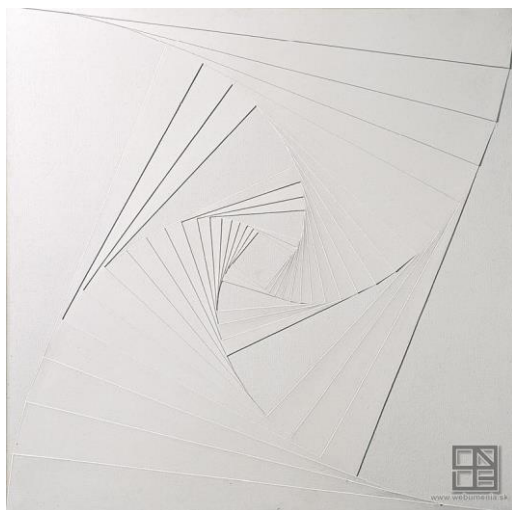
priepasť - pozri *Ginnungagap*

priepustnosť - proces prelínania prebytku kvapalín do pórov povrchu; pozri *podklad*, *podložka*, *prelínanie farby*

priestor - z lat. spatium (pozri *spaciodynamizmus*)

-univerzálna forma existencie hmoty, vyjadrená rozlohou, *štruktúrou*, rozprostranenosťou; plošnou abstrakciou priestoru a *trojrozmerného* objektu je *lína*/čiara; pozri *plocha*, *objem*, *obrys*; *plošnosť*, *plastickosť*; *plán*, *kompozícia*, *perspektíva*, *zorné pole*, *obzerané pole*; *interiér*, *exteriér*; *horor vacui*, *štýl prázdneho priestoru*; *manierizmus*, *metafyzická maľba*, *minimal art*, *abstraktné umenie*; *dioráma*, *panoráma*, *projekcia*; *sochárstvo*; *metafyzická maľba*; *záves*; *matematika*; *Der Blaue Reiter*; *graffiti* (Černoušek); *kinetické umenie/kinetizmus*, *spaciodynamizmus*; *klaustrofóbia*; *rozmer*

Baleka: objektívna a reálna, na ľudskom vedomí nezávislá forma existencie hmoty, zmyslovo trojrozmerná; priestor sa rozpína všetkými smermi, vo vzťahu k jednotlivostiam vymedzuje ich konečnosť, hmotnosť, polohu, vzájomnú vzdialenosť ap.; priestor jestvuje v spojení s časom; vo výtvarnom umení je priestor a čas podstatnou kategóriou tvorby, *dejepisu umenia* aj teórie umenia; konkrétna predstava priestoru je historicky podmienená; euklidovská koncepcia (Euklides z Megary, gréc. filozof 450-380 pr.Kr.; pozri *proporcía*) definovala priestor ako prázdny, merateľný, nekonečný a celistvý (*antika*, *renesancia* a niektoré *realistické* prúdy); neeuklidovské poňatie priestoru založené na spojení priestoru a času malo odozvu v umení 19.-20.st.: sovietsky *konštruktivizmus* (Pevsner, N.Gabo), ďalej Petrov-Vodkin, V.A.Favorskij a dď.; každé maliarske alebo sochárske dielo rieši otázku priestoru; v sochárstve je otázka priestoru daná hmotnosťou sochy, jej trojrozmernou hmotou vymedzovanou oproti vonkajšiemu priestoru, ale aj voči sebe vnútorným tvarom, ktorý sa od vonkajšieho priestoru oddeľuje, prípadne tvarom, ktorý zahrnuje aj prázdny priestor ako negatívnu paralelu pozitívneho *objemu*; maliarstvo a grafika rieši otázku priestoru na dvojrozmernej obrazovej ploche (pozri podrobne *priestor obrazový*) a tento spôsob môže byť v rôznej miere *iluzívny*, vytvorený najmä *perspektívou*, ale aj ďalšími prostriedkami (pozri *trompe l'oeil*); dvojrozmerné umenie môže však priestor vytvárať aj symbolicky a pomyselne (zlaté pozadie *byzantských* obrazov; pozri *pozadie*); popretím priestoru je plošné poňatie obrazov vo *fauvizme* a dekoratívnych výtvarných tendenciách; predstava priestoru bola vždy v určitej miere spájaná s časom; tento vzťah aktualizovaný v modernom umení ako dôsledok filozofického a vedeckého vývoja (*impresionizmus*, *futurizmus*, *kubofuturizmus*, *surrealizmus*, *kinetizmus*, *realizmus*)

E. Antal: Priestorová variácia VI

M. Rudavská: Priestor vo vetre

priestor architektonický - architektonický priestor

priestor mŕtvy - mŕtvy priestor

priestor nekonečný - nekonečný priestor

priestor obrazový - priestor vybudovaný na dvojrozmernej ploche obrazu alebo *grafického listu* (pozri *obrazová rovina*); predstava priestoru je historicky podmienená a premenná, viazaná na umelecký, a tým aj svetový názor, a nie je preto bezpodmienečne závislá od znalostí *perspektívy* a jej použitia; antické umenie položilo základy perspektívneho zobrazenia skutočnosti (pozri *pompejské maliarstvo: architektonický štýl*), stredoveký názor sa v umení odrazil plošným a symbolickým stvárnením priestoru (*byzantské mozaiky, pravoslávne ikony*; pozri *plocha obrazová, plošnosť*); na antiku nadviazala opäť renesancia (Masaccio, J. van Eyck; pozri *perspektíva lineárna/ perspektíva renesančná*), ktorá zobrazovala svet ako keby videný v kocke (*javisková kocka*), ktorá je zo *zorného uhlu* vnímateľa otvorená a v ktorej, ako sa renesanční teoretici domnievali, platia všetky fyzikálne a optické zákony objektívneho sveta; táto predstava viedla v manierizme ku zložitým geometrickým priestorovým konštrukciám (podrobnejšie pozri *manierizmus*); umenie 17.-18.st. (barok) začalo budovať priestor *farebnou, vzdušnou a svetelnou perspektívou* (*holandské maliarstvo, Watteau*); maliarstvo 20.st. obmedzilo zobrazovanie priestoru v radu svojich názorových tendencií (*impresionizmus* v súčinnosti s vedou dokázal, že zaužívaná zmyslová predstava nezodpovedá skutočnosti a zmyslovej skúsenosti; pozri *divizionizmus*); s novými predstavami o priestore prišiel kubizmus, fauvizmus, expresionizmus a niektoré prúdy realizmu, pre ktoré nie je geometrický renesančný priestor vždy podstatným rysom; naproti tomu rad ďalších umeleckých názorov (napr. *metafyzická maľba*) renesančný iluzívny obrazový priestor ďalej používal; pozri *fauvizmus, metafyzická maľba, kubofuturizmus 2; japonéria; P. Cézanne*

priestor prázdny - pozri *štýl prázdneho priestoru*

priestor prírodný - prírodný priestor

priestor uzatvorený - pozri *kobka, kvelb, komora, špajza, pivnica, cellarium, konkláve; klaustrofóbia*

priestor vnútorný - v architektúre: *interiér*

priestor vonkajší - v architektúre pozri *exteriér*

priestorová geometria - *geometria priestorová*

priesvit - *cliché verre/rytina na skle*

priesvitka/filigrán/vodoznak/značka papiera - tiež *filigrán*, nesprávne *vodoznak*

-ozdoba, ornament, štruktúra presvitajúca v hmote *papiera*; častá u starých *papierov ručných*; zhotovuje sa za mokra vylisovaním obrazcov do hmoty papiera, ktorá je v mieste vlysu tenšia, a preto presvitá; opakom priesvitky je *tieňovka*; porovnaj v porcelánovej hmote *diafán, litofánia*

Baleka: tiež *filigrán*, nesprávne *vodoznak*; výrobná značka papierne, viditeľná na *ručnom papieri* v priesvite; ako značka vyberané figúry, nápisy, *erby*, znaky, mená miest ap.; priesvitky cennou pomôckou pri určovaní pôvodu a najmä veku *rukopisov* alebo tlačí; podľa priesvitky je možné spoľahlivo určiť *inkunábule*; najstaršie známe priesvitky sú známe z Talianska 1248, v Čechách z 1387 (tzv. konská hlava) názov filigrán, ktorý je umelecko-remeselnou technikou spracovania

vzácných kovov (pozri *drahé kovy*) bol prenesený na priesvitku preto, lebo pravá priesvitka vzniká vtlačaním drôteného obrazca do ručne čerpaného papiera, a tiež preto, lebo svojou kresbovou povahou pripomína jemné filigránové spracovanie zlatých a strieborných drôťkov, často stáčaných alebo *granulovaných*; v súčasnosti sú značené pravou priesvitkou iba ručné papiere; priemyselná výroba zaviedla nepravú priesvitku na listových a iných papieroch; je iba napodobeninou pravej priesvitky

priesvitnosť - vzťah medzi vrstvami, kedy spodná vrstva presvitá cez hornú; v maľbe pozri *lazúra*

prietlač - grafická technika, ktorá nepoužíva *štočok* ale *šablónu* alebo sito (v tom prípade hovoríme o *siet'otlačí/serigrafii*); cez nekryté/odokryté časti je pretláčaná farba na papier, ktorý leží pod šablónou alebo sitom; sito môže byť tesne nad papierom alebo sa môže papiera dotýkať (*prietlač kontaktná*); porovnaj *pretlač*

Baleka: v *grafike umeleckej* prenesenie kresby z *autografického papiera* na *štočok*; pretlač je aj kresba prenesená týmto postupom; po priložení pozitívne kreslenej kresby línou stranou na štočok je papier rozmáčaný vodou, pretiahnutý lisom a nasledovne je papier odstránený (vodou), takže na štočku ostane obťah kresby; autolitografické papiere umožnili rýchlu a opraviteľnú kresbu, ateliérovú prácu, postúpenie kresby na tlačiarenské realizáciu, ktorá prebieha počas grafickej neprítomnosti, nakoľko do ďalšieho procesu už grafik nemôže zasiahnuť; vylúčili ľahké znehodnotenie štočku počas priamej práce a obťažné nové vybrúsenie štočku; tým, že je kresba na autografický papier kreslená pozitívne, použitie pretlače umožnilo tvoriť v technikách žiadajúcich zrkadlovo obrátenú kresbu aj tým grafikom, ktorým zrkadlové prevracanie robí ťažkosť; záporom pretlače je zmyslové ochudobnenie prenášanej kresby: mizne sviežosť a bezprostrednosť; pod tlakom na štočok stráca prenášaná kresba drvením papierového zrna svoju povahu; problematická je aj otázka *originálu* a *reprodukcie*; porovnaj *autografia* (Baleka), *pretlač/siet'otlač/serigrafia*

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Prietla%C4%8D>

<http://www.galori.eu/news/tema-grafika1/>

http://www.gymno.edu.sk/vv/graficke_techiky.pdf

prietlač kontaktná - v prípade *serigrafie/siet'otlače* postup, pri ktorom sito dokonale prilieha na papier, ktorý tak zachytí aj jemnú štruktúru kovového alebo textilného sita; jeho otláčenie je rozpoznávacím znakom techniky kontaktnej prietlače; technika zavedená grafikom H.Heblerom 1901

prietlač na skle - druh *monotypu* (pozri *monotlač*) a medznej grafiky, ku ktorej je priradovaný iba z hľadiska tlačiarenskeho princípu; podkladom tejto maľby *olejovou farbou* je sklenená tabuľa; na papier (zvyčajne *papier hodvábný*) priložený na vlhkú farbu, sa kreslí ceruzou alebo tuhým štetcom s použitím rôzneho prítlaku, ktorý môže obohatiť líniu; po oddelení papiera sa na farebnej strane ukáže aj kresba, ktorá sa prelína s mäkkou rozplývavou farbou; postup vyžaduje sústredenie a zámer, ale počíta súčasne s náhodnosťou; dodatočné opravy nie sú možné; z dosky, na ktorej ešte zostala farba a negatívna (biela) stopa po odobranej a na papier prenesenej kresbe, je možné získať ešte jeden odtlačok, na ktorom sa kresba objaví biela; obidve fázy tlače je možné zlúčiť

prietlačová farba - Baleka: v *litografii* reprodukčná *čerň* na pretláčanie kresby z pôvodného kameňa na ďalšie kamene alebo zinkový plech (v prípade pre *offsetovú* tlač); vyrábaná z plynových *sadzí, fermeže* a d. prísad (mydlo, vosk, loj), aby bola zvýšené krycie vlastnosti, dosiahnutá potrebná masťnosť a odolnosť voči tlaku; nie je farbou pre vlastnú tlač! (porovnaj *atrament autografický, tuš autografická, tuš litografická*)

prietlačový papier - *papier prietlačový*

priezor - pozri *point de vue, haha, enfiláda*; B. Belloto

prihradok - širší *parkán*

Príchod Ježiša do Jeruzalemu - Vstup do Jeruzalemu

Príchod Kráľa kráľov/Videnie jazdca menom Pravý a verný/Kráľ kráľov - (*Zjavenie Jána 19,11-16*);

Potom som videl (sv. Ján) otvorené nebo. Hľa, biely kôň a Ten, čo sedí na ňom, menuje sa Verný a Pravý a spravodlivo súdi i bojuje. Oči mal ako ohnivý plameň a na hlave mnoho diadémov. Napísané mal meno, ktoré nik nepozná, len On sám. Oblečený bol v odeve skropenom krvou a Jeho meno je Božie Slovo. Nebeské vojská sprevádzajú Ho na bielych koňoch, odeté do bieleho, čistého jemného ľanu. Z úst Mu vychádza ostrý meč, aby ním bil národy. On ich bude spravovať železným prútom a sám tlačiť bude vínny lis rozhorčeného hnevu všemohúceho Boha. Na plášti má napísané meno: Kráľ kráľov a Pán pánov.

-námet Príchod Kráľa kráľov je súčasťou šiesteho videnia; patrí do širšieho celku *Posledné veci na konci sveta* (19,1-21); predchádza mu *Oslava Boha na nebi* (19,1-4) a *Svadba Baránkova/Vítanie nebeského ženicha* (19,5-10) a nasleduje po ňom *Víťazstvo Kráľa kráľov nad šelmou a drakom* (19,17-21); v stredovekých rukopisoch je známy ako *Kráľ kráľov* alebo v naratívnej verzii *Videnie jazdca Verný a Pravý*; názov *Videnie jazdca* menom *Verný a Pravý* vychádza z verša 19,11: Hľa, biely kôň a ten čo sedí na ňom, menuje sa Verný a Pravý; názov *Kráľ kráľov* vychádza z verša 19,16: Na plášti má napísané meno: Kráľ kráľov a Pán pánov; *obrazový typ* Kráľ kráľov predstavuje Krista, ktorý má prvky starozákonného Boha; mečom v ústach sa približuje ikonografii *Krista sudcu*, ale chýba prítomnosť ľalie na znak zmierenia súdu, a kompozícia je celkovo dramatickejšia (pozri *Posledný súd*); meč v ústach Ježiša sa objavuje aj vo *Videní Syna človeka* (pozri *Sedem svietnikov*); pozri obrazové typy *Kristus Sudca*, *Pantokrator*, *Kristus víťazný*; *apokalyptické motívy*

(19,11-15. Príchod Kráľa kráľov; 19,17-18. Víťazstvo kráľa kráľov nad šelmou a Antikristom).
Jazdec na bielom koni. Veľký Boží hod (Bamberská apokalypsa, 1000-1020)

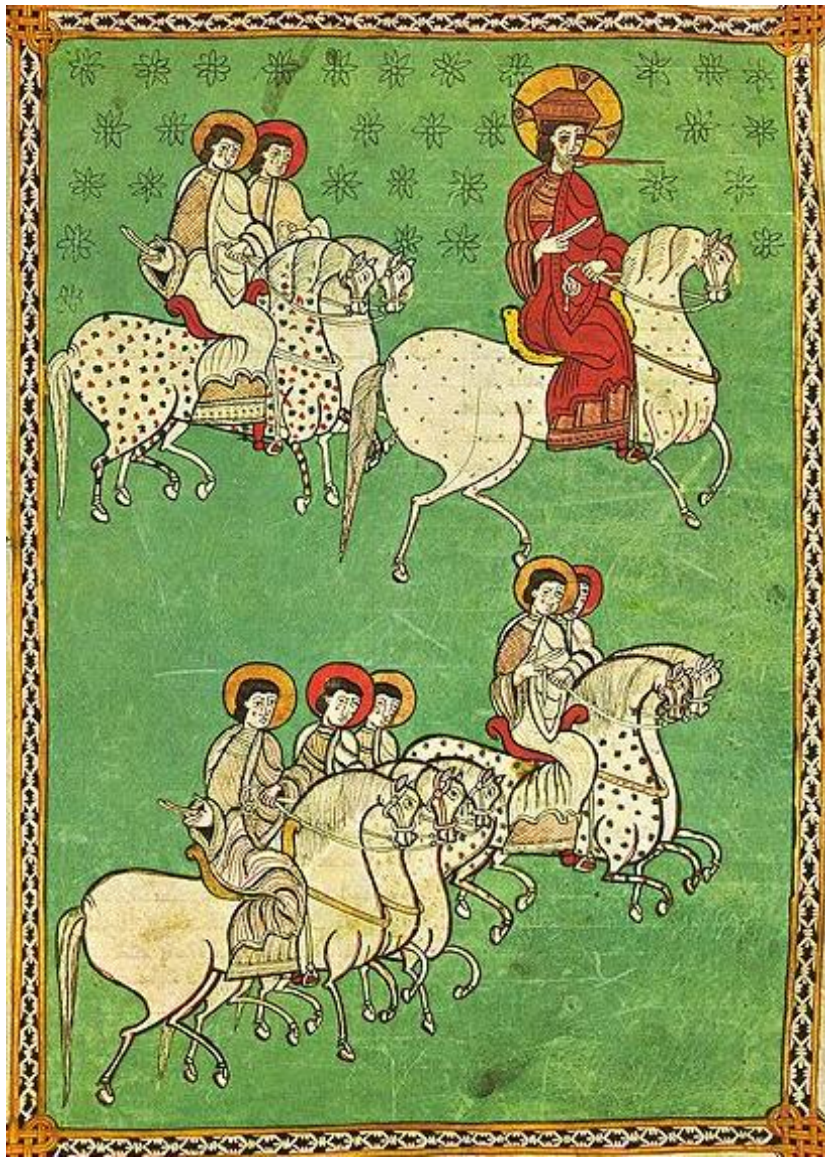
(19,11-18. Príchod Kráľa kráľov. Víťazstvo kráľa kráľov nad šelmou a Antikristom). **Jazdec na bielom koni. Veľký Boží hod** (Beatus Saint-Sever, 1060)

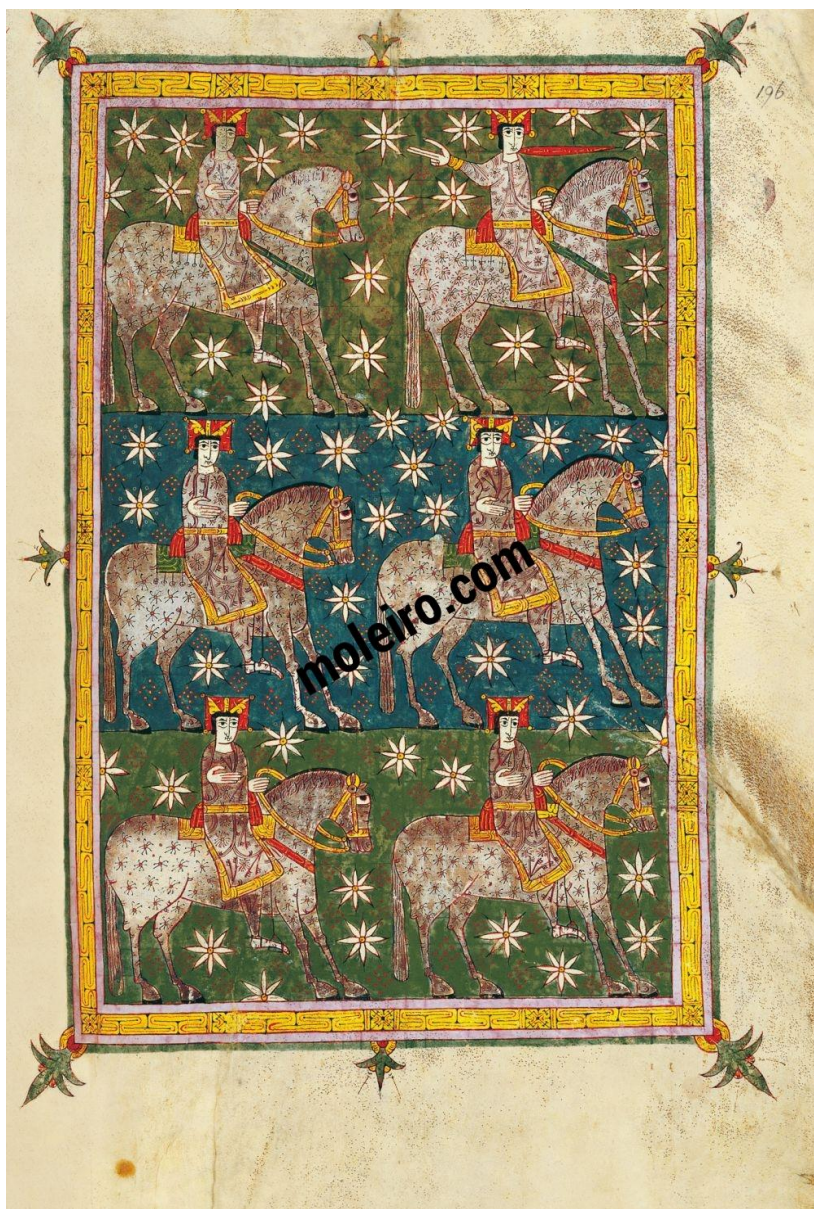
(19,14. Príchod kráľa kráľov). **Vojaci Krista bojujú so šelmou** (Beatus Saint Sever, 1028-1072)

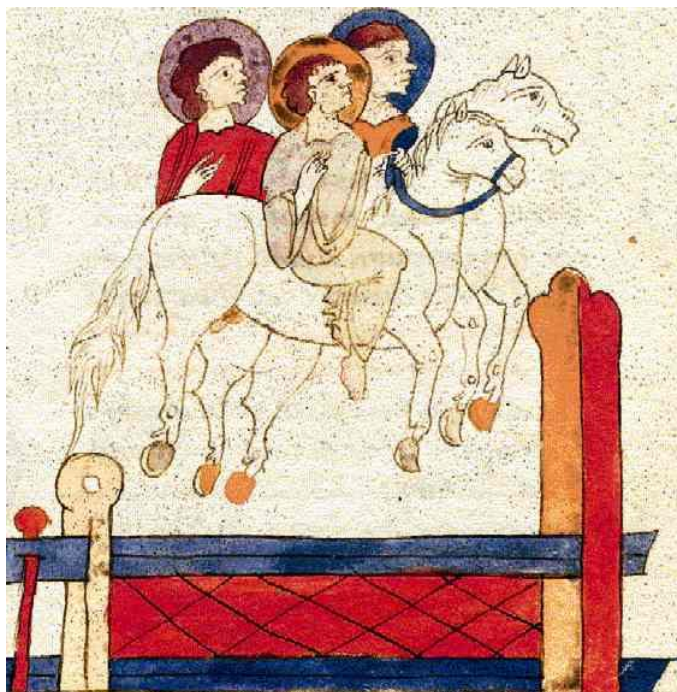
(19,1-10. Príchod Kráľa kráľov). **Vítězný Kristus. Nebeské vojsko** (Beatus Facundus, 1047)

(19,1-10. Príchod Kráľa kráľov). **Víťazný Kristus. Kráľ kráľov.** (Beatus Burgo de Osma, 1086)

(19,1-10. Príchod Kráľa kráľov). **Jazdec na bielom koni** (Beatus Silos, 1109)

(19,1-10. Príchod Kráľa kráľov). Kristove vojsko (detail, pôvod neurčený, 1100-1125)

(14,14-20. Hodina žatvy a obračky; 19,11-16. Príchod kráľa kráľov). **Kráľ kráľov. Vínny lis Božieho hnevu** (Apokalypsa Getty, 1255 - 1260)

(19,11-16. Príchod kráľa kráľov). **Jazdec verný a pravý. Vínny lis Božieho hnevu** (Apokalypsa glosovaná, 1240-1250)

(19,11-16. Príchod Kráľa kráľov). Videnie jazdca Pravý a Verný (Beatus Arroyo, 1. pol. 13. st.)

(19,11-15. Príchod Kráľa kráľov). **Videnie jazdca menom Verný a Pravý** (Apokalypsa 'Queen Mary, 14.st.)

J. Duvet: Kristus na bielom koni nasledovaný nebeským vojskom bojuje proti kráľom zeme (rytina, 1546-1555)

(19,11-15. Príchod Kráľa kráľov). **Videnie jazdca menom Verný a Pravý** (Apokalypsa z Angers, 1377-1382)

(19,11-16; Posledné veci na konci sveta. Príchod Kráľa kráľov). **Videnie jazdca menom Verný a Pravý** (Lutherova biblia, 1545)

M. Gerung: Biely jazdec a pád sedemhlavého draka/Videnie jazdca menom Verný a Pravý (Berner apokalypsa, 2.pol. 16.st.)

A. de Bruyn: Apokalyptickí jazdci (1568)

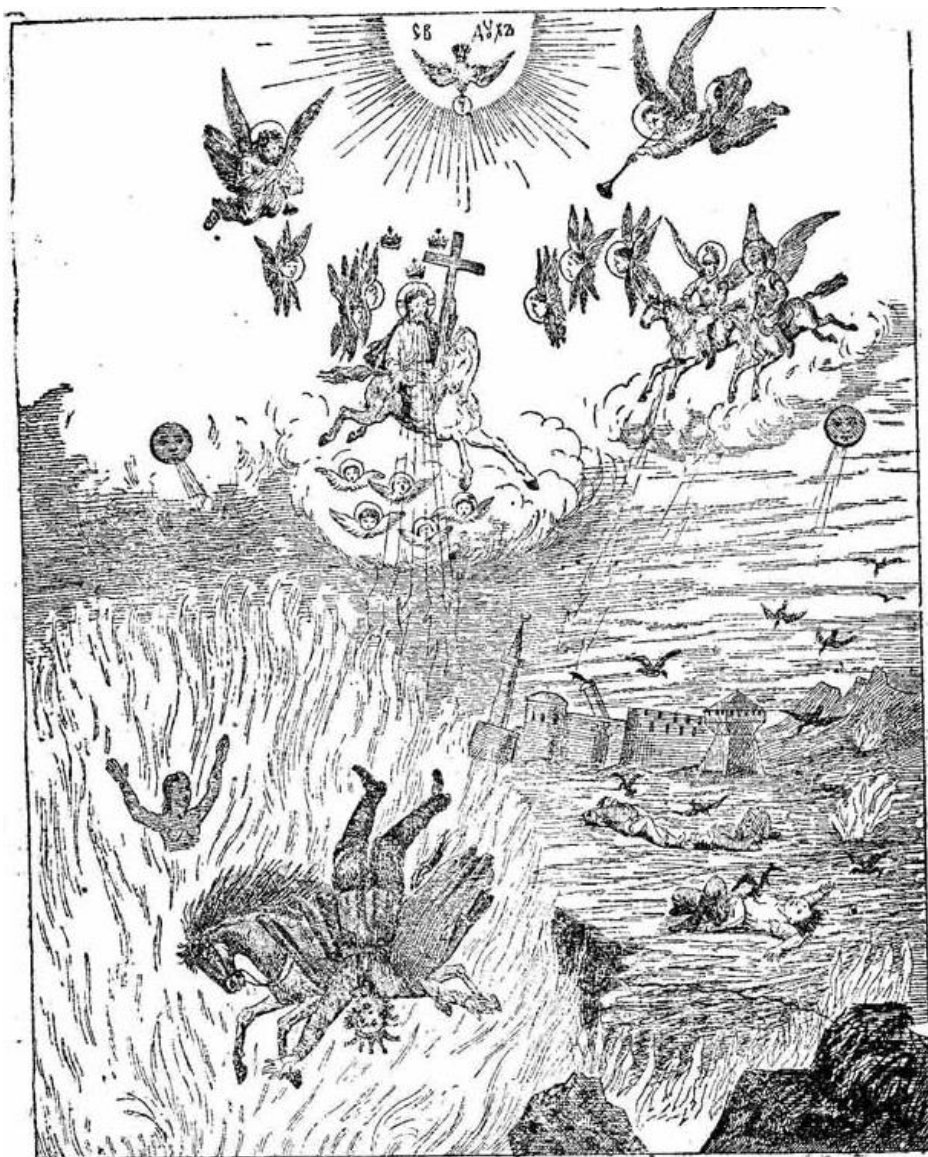
M. Gerung: Pád Babylonu (Ottheinrich-Bibel, 1530-1532)

Ch. van Sichem II: Armagedon (drevoryt, 1657)

W. Blake: Anjel Zjavenia (1803-1805)

(19,11-16. 19,17-18. Príchod Kráľa kráľov. Víťazstvo kráľa kráľov nad šelmou a Antikristom).
Jazdec na bielom koni. Veľký Boží hod (Tolkova apokalypsa, výtlačok z 1893)

O. Kokoschka: Apokalypsa (stredný panel triptychu, 1950)

Príchod Krista do Jeruzalemu - Vjazd do Jeruzalemu

Príchod na ostrov Patmos - Ján privázaný na ostrov Patmos

Príchod Syna človeka/Znamenie z neba - (*Matúš 24,29-44; Lukáš 21,25-27*); Ježišova apokalyptická predpoveď konca sveta v rozhovore s apoštolmi: „budú znamenia na slnci a na mesiaci a na hviezdach, a úzkosť národov, ktoré budú bezradné pre hučanie mora a vlnobitia; ľudia zamrú strachom v očakávaní vecí, ktoré prídu na celý svet. Lebo nebeské moci sa budú pohybovať; A vtedy zazrú Syna človeka prichádzať v oblaku s mocou a slávou veľkou...“; kapitole Príchod Syna človeka predchádza *Znamenie konca* (Lukáš 21,8-24); pozri *Syn človeka*; *apokalyptika*, *parúzia*

Neznámy autor: Znamenie z neba (drevorez, 1500-1541)

H. Brosamer: Príchod syna človeka (drevoryt, 1520-1554)

J. Wierix podľa B. Passeri: Príchod Syna človeka (16-17.st.)

Ch. Weigel st.: Príchod Syna človeka (medirytina z Bible ectypa, 1695)

Prichod'ko Vjačeslav Opanasovič - (†2011); ukrajinský maliar

https://www.google.sk/search?q=pricho%C4%8Fko+Vja%C4%8Deslav&espv=2&biw=1854&bih=995&tbn=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjv_eyO58XMAhXFhRoKHbbYDvcQsAQIGQ&dpr=1

V. O. Prichod'ko: Hrad v Starej Ľubovni (1985)